

Slutrapport Torpregistret

Inledning

Intresset för torp har alltid varit stort, inte minst inom hembygdsrörelsen. Många hembygdsföreningar började redan på 1970-talet att inventera torpen, men ofta har dessa inventeringar inte varit tillgängliga för den intresserade allmänheten. Många av hembygdsföreningarna har börjat publicera sina inventeringar på Bygdeband, på sina hemsidor och i bokform, men det är fortfarande inte lätt att veta var man ska söka för att hitta information om torpen.

Med detta i åtanke beslutade Skånes hembygdsförbunds styrelse hösten 2018 att en sammanställning av de torpinventeringar som gjorts av förbundets medlemsföreningar skulle utföras under perioden januari till juni 2019. Till projektet anställdes Åsa Andersson under perioden 1 januari – 12 augusti 2019.

Genomförande

En enkät samt ett följbrev skrevs ihop och skickades ut till föreningarna. Föreningarna hade sedan möjlighet att under en månads tid besvara enkäten. Då vissa föreningar signalerade att de inte skulle hinna under utsatt tid förlängdes tiden.

Information om torpregistret gavs även på vårens kretsmöten.

När enkätsvaren kom in skrevs uppgifterna in i ett Excel-dokument.

En referensgrupp bestående av medlemmar i Skånes Släktforskarförbund och medlemmar i Skånes hembygdsförbunds styrelse sattes samman. Deras roll var att hjälpa till med utformningen av registret samt vilka uppgifter som de ansåg vara relevanta för användarna av registret.

En förfrågan om torpinventeringar skickades ut till alla andra hembygdsförbund i Sverige samt till Länsstyrelsen i Skåne. De som svarade på förfrågan var Bohusläns hembygdsförbund (de hade gjort ett liknande register för 5 år sedan), Örebro läns hembygdsförbund (ingen sammanställning), Jönköpings läns hembygdsförbund (ingen sammanställning), Kalmar läns hembygdsförbund (ingen sammanställning), Västergötlands hembygdsförbund (ingen sammanställning), Upplands hembygdsförbund (ingen sammanställning), Hallands hembygdsförbund (ingen sammanställning) och Södermanlands hembygdsförbund (ingen sammanställning). Samtliga de som svarade på förfrågan var positiva till ett framtida gemensamt torpregister.

Länsstyrelsen i Skåne gav länkar till två rapporter om lägenhetsbebyggelse i Skåne.

Sveriges Hembygdsförbund bidrog med kontaktuppgifter till en av författarna till boken ”Torp, torpare och torpinventeringar”.

Den 15 mars genomfördes ett Torpseminarium på Ingeborrarps Friluftsmuseum. Detta var mycket uppskattat och gav deltagarna chansen att ställa frågor kring torp, torpinventeringar och torpregistret.

Löpande under perioden har litteratur och artiklar lästs och en artikel/tipshäfte påbörjats. Visst fokus har lagts på tips om hur inventeringarna kan bli mer lättillgängliga och lättförståeliga för släkt- och hembygdsforskare.

Även sociala medier har använts, främst på Facebook där information om torpregistret har lagts in i olika grupper så som Skånska Rötter, Torp och Torpinventeringar i Skåne m.fl.

Resultat

13 föreningar svarade på enkäten och skickade in sina uppgifter. Två föreningar hänvisade till dels sina årsböcker, dels till specifika böcker där deras inventeringar publicerats. Dessa har tagits med i registret så totalt är 15 föreningar representerade.

I registret finns uppgifter om vilken förening som gjort inventeringen, i vilken kommun/socken inventeringen gjorts samt en länk till föreningens hemsida. Att inga personuppgifter finns med i registret beror på den nya dataskyddslagen, GDPR.

Torpregistret kommer att publiceras på hemsidan den 1 juli 2019 i samband med Släktforskarveckan i Skåne. Ett informationsblad kommer att finnas tillgängligt för utdelning den 1 juli när Släktforskarveckan invigs på Arkivcentrum Syd.

Reflexioner/slutord

Det har varit väldigt kul och lärorikt att arbeta med torpregistret. Att det uppfyller en saknad funktion är något som stod klart tidigt, framför allt för släkt- och hembygdsforskare.

Hade något kunnat göras bättre? Ja, enkäten och informationen kring torpregistret hade kunnat skickats ut redan i början av året till föreningarna. Kanske skulle det även ha förtydligats att det inte rörde sig om ett fullskaligt register där varenda inventerat torp skulle finnas med.

Hur ser framtiden ut för torpregistret? Förhoppningsvis kommer det att fyllas på efterhand som andra medlemsföreningar utför torpinventeringar.

En dröm hade varit att ha ett fullskaligt register, dvs. att ha med alla torpinventeringar som gjorts i Skåne, även de som gjorts av de som inte är medlemmar i Skånes hembygdsförbund. Kanske kan det även i framtiden göras det som många efterfrågar, en plats där alla torpen finns med och är sökbara. Det bästa hade varit om alla föreningar som idag gjort torpinventeringar lade in dessa på Bygdeband.

Åsa Andersson
2019-06-24